

In aceasta institutie de invatamant prescolar, evolutia numarului de copii inscisi la gradinita in ultimii ani la nivelul comunei este in scadere asa cum se vede si din graficul de mai sus.

Parc de joaca Scoala centru Perisani

Parc de joaca „La Cimea” saat Poiana

In satul Mlaceni a fost modernizata si dotata gradinita

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • structura organizatorică a școlii este corespunzătoare la nivelul comunei; • există un management responsabil cu implicare directă, pe toate planurile (administrativ, educativ, resurse, etc.); • comunicare formală, informală și non-formală bună; • monitorizarea activității de formare din școală este corespunzătoare, urmărește cunoașterea culturii organizaționale a școlii, corectitudinea activității și rezultatele efective ale formării personalului didactic; • aplicarea corectă și creativă a curriculum-ului școlar; • 37 de cadre didactice calificate și titulare, cu vechime mare atât în învățământ, cât și în școală, permite realizarea unui învățământ de calitate; • relațiile interpersonale existente favorizează crearea unui climat educațional deschis și stimulat; 	<ul style="list-style-type: none"> • politica educațională slabă de atragere a elevilor în unitatea școlară locală (insuficientă implicare pentru creșterea imaginii școlii); • pierderea posibilității de formare a eșalonului liceal la nivel de comună; • familiile elevilor nu sunt implicate suficient în activitatea de educare a copiilor. • starea motivațională a cadrelor didactice și a elevilor este scăzută; • stare materială precară și nivel scăzut de cultură și instruire al unor familii; • existența unor elevi cu probleme de adaptare; • migrația elevilor din satele componente comunei, spre școala de oras și depopularea școlară a structurilor locale școlare; • lipsa posibilităților de desfășurare a activităților sportive (a orelor de educație fizică), la nivelul tuturor struc-

<ul style="list-style-type: none"> • un mare interes din partea cadrelor didactice pentru participarea la cursuri de formare profesională organizate de C.C.D. și I.S.J.; • situația la învățatură prezintă rezultate bune la toate nivelele; • puține tendințe de neșcolarizare sau abandon școlar; • stare disciplinară bună; • spații școlare adecvate pentru activitatea de formare; • dotarea cu tehnologie informațională (laborator IT) corespunzătoare; • existența PC-ului la o mare parte din elevii școlii; • fondul de carte din biblioteca școlii este bogat și cu noutăți editoriale. • susținerea activităților din planul anual de activități școlare și extrașcolare, toate cadrele didactice fiind implicate în activitatea de formare continuă la nivel de școală; • obiectivele propuse sunt în conformitate cu nevoile de formare ale cadrelor didactice și răspund nevoilor școlii și ale colectivului de elevi; • există interes pentru activitatea de consultanță și consiliere a cadrelor didactice; • existența în școală a Cercurilor școlare, cu rezultate bune. • nu s-au înregistrat fenomene de delincvență sau infracționalitate la nivelul școlii; 	<p>turilor, pe vreme de iarnă sau timp nefavorabil;</p> <ul style="list-style-type: none"> • accesul dificil, din punct de vedere material, la activitățile de perfecționare didactică; • fonduri insuficiente/ inexistente pentru premiarea performanței școlare a elevilor; • cooperarea slabă între comisiile metodice la nivelul școlii; • lipsa unor grupe de grădiniță cu program prelungit; • lipsa unor programe de tipul „Școala după școală”; • nu sunt popularizate întotdeauna experiențele pozitive/ când se încearcă, acestea nu au rezonanța potrivită;
<p>Oportunitati</p>	<p>Constrangeri</p>
<ul style="list-style-type: none"> • bună colaborare cu I.S.J. și C.C.D.; • existența Programului Guvernamental de acordare a unor produse lactate și de panificație „Cornul și laptele”; • existența Programului „200 E” pentru elevi privind achiziționarea unui PC; • existența programului de acordare de 	<ul style="list-style-type: none"> • incoerența politicilor educaționale la nivel național; • lipsa unor politici educaționale consecvente cu ținte și strategii clare care să fie urmărite indiferent de partidul de la guvernare; • eliminarea ajutorului financiar pentru achiziționarea de materiale necesare

<p><i>rechizite școlare gratuite;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>infuzia de resurse financiare în școală pentru manuale școlare, reparații curente și capitale;</i> • <i>disponibilitatea unor instituții de a veni în sprijinul școlii;</i> • <i>elevii și familiile acestora sunt pregătite pentru schimbarea modului de abordare a procesului instructiv – educativ;</i> • <i>varietatea cursurilor de perfecționare și formare continuă oferite de CCD;</i> • <i>dorința pentru schimburi de experiență și pentru acțiuni organizate în parteneriat;</i> • <i>școala oferă un grad sporit de siguranță elevilor;</i> • <i>puține cazuri de familii destrămate la nivelul școlii;</i> • <i>extinderea rețelei Internet la nivelul localității;</i> • <i>aparitia televiziunii digitale;</i> • <i>toți elevii au posibilitatea receptării emisiunilor TV prin cablu sau digital;</i> • <i>extinderea telefoniei mobile;</i> • <i>posibilitatea înființării unor ateliere de arte și meseri</i> 	<p><i>cadrelor didactice (100 E);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>motivarea morală și salarială nu ajută cadrul didactic în activitate;</i> • <i>programe școlare prea încărcate;</i> • <i>formarea inițială a cadrelor didactice este deficitară.</i> • <i>scăderea nivelului de trai (elevi, profesori, părinți);</i> • <i>eliminarea fondurilor de premiere și stimulare;</i> • <i>creșterea numărului de șomeri în rândul părinților;</i> • <i>dispariția posturilor datorită creșterii numărului de elevi la clasă;</i> • <i>lipsa de experiență și de sprijin privind elaborarea de proiecte de finanțare;</i> • <i>prea multă birocrație în accesarea fondurilor naționale și europene.</i> • <i>slaba motivație a elevilor pentru învățatură;</i> • <i>migrația copiilor de grădiniță spre oraș la grupe cu program prelungit;</i> • <i>instabilitatea cadrelor didactice (în fiecare an, elevii au profesori noi).</i> • <i>impactul nociv a unor emisiuni TV asupra psihicului elevilor;</i> • <i>popularizarea prin emisiunile TV a subculturii și a nonvalorilor;</i> • <i>impactul negativ produs de participarea unora dintre elevii ciclului primar și gimnazial la cafe-internetul din apropierea școlilor;</i> • <i>existența pe piață a unor jocuri de PC foarte violente</i>
---	---

II.5.6. Cultura, sport si agrement

Obiceiurile traditionale s-au integrat in viata social-culturala a satului contemporan, accentuandu-se valentele lor sociale si etice, functia lor formativ-educativa, modeland omul in spiritul generosului etos popular.

În comună sunt organizate evenimente locale:

- Simpozionul Posada 1330, ediția a XI-a ce se desfășoară în cadrul comunei cu participare națională;
- Concursul internațional de parapantă ediția a III ce se desfășoară anual în luna iulie;
- Ziua localității ce se derulează anual în luna noiembrie;
- „Urcarea oilor la munte”, tradiție pastorală ce se desfășoară anual la începutul lunii mai;
- „Festivalul brânzei loviștene”, acțiune ce se desfășoară anual la începutul lunii septembrie, odată cu coborâtul oilor de la munte;
- „Festivalul iernii Loviștene”, derulat în perioada Sărbătorilor de iarnă când echipele de colindători locali prezintă obiceiuri locale;
- Concurs sportiv școlar „Cupa Posada” cu participarea tuturor școlilor din nordul județului, desfășurat în luna mai și ajuns la ediția a -IX-a;
- Sărbătorile de Hram bisericesc ce se desfășoară anual la cele cinci biserici din comună;
- Serbările zăpezii ce se derulează pe pârtia de schi „Dalia” din Perişani, în perioada decembrie – ianuarie, anual

In comuna Perisani functioneaza 3 camine culturale:

- Căminul Cultural Perişani, construit pe locul fostului Camin Cultural si inaugurat in 2013;
- Căminul Cultural Mlăceni – reabilitat si modernizat in anul 2007, valoarea de investitie 300 ml lei;
- Căminul Cultural Spinu – Autoritatea Locala a cumparat fostul magazin satesc in anul 2006, l-a reabilitat, modernizat si

transformat in camin cultural.

Rolul cultural jucat de aceste institutii s-a concretizat in foarte multe activitati artistice, in constituirea de formatii de dansuri, corale, instrumentale, in serbarile colare, in aniversari si comemorari, in reuniuni culturale, in intalniri cu personalitati ale artei si stiintei, etc.

Comuna Perisani se afla in subzona etnografica a nordului valcean, cu influente transilvanene si argesene; aici se imbina ingeniozitatea spiritului si indemanarea mainilor.

Traditia constructiilor si traditia prelucrarii lemnului din comuna se integreaza stilului arhitectonic valcean – cu idei si ornamente ce sintetizeza viziunea despre lumne si viata a urmasilor Mesterului Manole.

Comorile de arta populara si traditiile folclorice sunt echivalente cu frumusetea peisajului si cu bogatiile noastre naturale, ceea ce confera localitatii o distincta personalitate in cadrul judetului Valcea.

Pe teritoriul comunei Perisani se afla monumente de arhitectura pentru patrimoniul cultural local precum:

- *Biserica de lemn SFÂNTUL DUMITRU din satul Băiasu. Construită în 1886 de Barbu Vătăsoiu din Cîineni. În curtea bisericii se află o piatră ovală cu diametrele de 175/152 cm, datată cca 1700 - 1720, pe care este menționat hramul Duminica Tuturor Sfinților. Inscripția conține un pomelnic din care se pot descifra numele Anca, Stan, Ion, Stana și altele. În prezent este biserică filială a Parohiei Perisani-Băiasu;*
- *Biserica de lemn SFÂNTUL GHEORGHE din satul Mlăceni. Construită în 1840, renovată în anul 1970. Funcționează împreună cu biserica Cuvioasa Paraschiva ca biserică filială a Parohiei Perisani-Spinu;*
- *Crucea de piatră din satul Mlăceni (lângă biserica de lemn Sfântul Gheorghe). Datează, cu aproximație, din 1730. Dimensiuni 239x106x40x31. Crucea este închinată Cuvioasei Paraschiva, în timpul lui Nicolae Voievod, pomenind pe Dobra, Stroe, Ion, Stoica și alții;*
- *Biserica de lemn CUVIOASA PARASCHIVA din satul Perisani. Construită în anii 1797-1799, refăcută în anul 1892. Este biserică parohială a Parohiei Perisani-Băiasu;*
- *Biserica de lemn SFÂNTUL NICOLAE din satul Spinu. Construită din lemn în anii 1809-1811 de către Marin Bălan și alții, refăcută în 1892, renovată și consolidată în anul 1960 prin stăruința preotului Petre Leca. Este biserică parohială a Parohiei Perisani-Băiasu.*

În anul 2007 în Perişani se înființează prima echipă de fotbal, înscrisă într-un campionat județean de fotbal, aceasta primind denumirea de „Posada Perişani”. În doar 4 ani de la înființare, este aproape de a promova în eșalonul Ligii a III a județene de fotbal, o premieră fără precedent atât la nivel local cât și la nivel Județean, știind faptul că cel puțin în zona de Nord a județului Vâlcea în mediul rural nu există nicio echipă în această postură. Ca echipa de fotbal să poată parcurge un drum neted spre această performanță, la nivel local s-a construit o Bază sportivă având în dotare: vestiare, toalete alimentate cu apă rece și caldă, cabine pentru băncile de rezervă ale echipelor participante în jocuri de fotbal, împrejmuire cu teava metalică rectangulară și panouri de plasa zincată. Este funcțională din anul 2007, iar valoarea de investiție de 50.000 lei, din fonduri proprii.

În anul 2021 va fi inaugurată cea de-a doua Bază sportivă, poziționată la cea mai mare altitudine, 854 m, a unei baze sportive de acest tip din România. Baza sportivă este dotată cu vestiare separate pentru echipele de fotbal și arbitrii, toalete moderne conectate la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare prin fose septice, toalete pentru spectatori, instalații electrice și termice, încălzire prin centrală termică, tribune cu o capacitate de 270 spectatori, amenajare teren de fotbal, împrejmuire cu stalpi metalici și teava rectangulară și plasa metalică în combinată cu fibra sintetică – plasa specială, drum acces, parcare. Urmează instalarea iluminatului nocturn.

Valoarea de investiție: 8 mld lei, investiție derulată prin fonduri guvernamentale Ordonanța 28/

Alte obiective importante ale comunei sunt :

Baza Recreatională finalizată în anul 2020 formată dintr-un teren de minifotbal acoperit cu gazon artificial împrejmuț și dotat cu stalpi de iluminat și o sală de sport prevăzută cu sata de fitness, sală de tenis de masă, vestiare și bai

Centru de informare si promovare turistica

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • <i>existența unei zone cu puternice tradiții în domeniul cultural și spiritual;</i> • <i>experiența organizării și promovării activități culturale, sportive si de promovare a traditiilor locale;</i> • <i>prezenta pe raza comunei a multor obiective culturale;</i> • <i>suficientă preocupare pentru cunoașterea istoriei și a tradițiilor locale, prin punerea în valoare a tezaurului cultural - istoric existent în localitate;</i> • <i>colaborare buna între mănăstiri și administrația locală în ceea ce privește implicarea acestora în activitățile culturale ale comunității;</i> • <i>Existenta celor doua baze sportive;</i> • <i>Existenta echipei de fotbal;</i> • <i>Existenta partiei de schii "Dalia".</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>fonduri insuficiente pentru reabilitarea și modernizarea tuturor clădirilor ce adăpostesc locașuri de cultură;</i> • <i>informare/ participare scăzută a cetățenilor la acțiuni/ activități de interes cultural;</i> • <i>posibilități financiare reduse pentru tipărirea de broșuri, pliante de promovare a obiectivelor de interes cultural de pe raza comunei;</i> • <i>îmbătrânirea populației active, migrația tinerilor și dezinteresul față de viața spiritual-culturală a comunității, grevează acțiunile derulate în acest domeniu;</i> • <i>lipsa unei trupe de teatru/dansuri populare pentru copii și tineret;</i> • <i>lipsa unui club al persoanelor vârstnice;</i>
Oportunitati	Constrangeri
<ul style="list-style-type: none"> • <i>stimularea creativității și inițiativei locale prin revigorarea și valorificarea tradițiilor cultural – artistice (serbări, hore, etc)</i> • <i>atragerea de surse de finanțare pentru conservarea și modernizarea obiectivelor culturale de pe raza comunei;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>buget insuficient alocat activităților culturale;</i> • <i>subfinanțare a achizițiilor de carte;</i> • <i>calamități naturale;</i>

• dezvoltarea programelor de înfrățire cu localități din țară și/ sau străinătate; • implicarea mai dinamică a instituțiilor de învățământ de pe raza comunei în desfășurarea activităților cu caracter cultural; • constientizarea populației despre rolul și importanța culturii naționale în propășirea neamului nostru românesc; • parteneriate cu instituții culturale județene, naționale și europene în vederea unei mai bune cunoașteri și promovări a culturii naționale și europene.	

II.5.7. Sanatate si asistenta sociala

Pe raza comunei functioneaza:

- Un dispensar medical cu cabinet medical individual cu 1 medic de familie, 1 asistenta;
- O farmacie;
- Un cabinet stomatologic .

Dispensarul medical dupa anul 2010, este privat si cuprinde o sala de asteptare, sala de tratament, cabinet medical, sala de consultatii, antreu, culoar si grup sanitar.

Primăria nu dispune de un serviciu autorizat de asistentă socială, serviciile fiind nespecializate. Prestatiile sociale acordate de primărie sunt ajutorul social, ajutorul de deces, alocatia familială complementară si de sustinere pentru familia monoparentală, ajutor pentru încălzire.

În ceea ce priveste asistenta socială, în anul 2020, 41 de familii au primit ajutor social în baza Legii Venitului Minim Garandat , in 2019 - 42 de familii, în anul 2018 - 39 de familii, în anul 2017 – 52 de familii, in 2016 – 61 de familii.

În evidentele primăriei, există un număr de 274 persoane vârstnice cu venituri sub 800 lei.

În anul 2020, în comună exista un număr de 7 someri, în prezent numărul acestora a scazut , majoritatea fortei de munca din comuna facand naveta la societati comerciale de pe raza judetului Sibiu, existând un număr de 40 someri ceea ce reprezintă aproximativ 1.7 % din total populatie.

În comună există 114 de persoane cu dizabilități, dar nu si structuri pentru asistenta acestora. Aceste persoane beneficiaza de asistent personal sau de indemnizatie.

Prin Compania Nationala de Investitii va fi promovat Centru Medical Perisani

Analiza SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
<p><i>Sanatate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>existența și buna funcționare a cabinetului individual de medicină de familie;</i> • <i>existent unui cabinet stomatologic;</i> • <i>stare bună a construcției care găzduiește cabinetul medical și farmacia;</i> • <i>dotarea suficientă și la standarde a cabinetelor medicale;</i> • <i>toti locuitorii sunt înscriși la un medic de familie.</i> • <i>Profesionalismul medicului de familie;</i> • <i>existența unei farmacii în centrul comunei;</i> <p><i>elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei pentru perioada 2021-2027, se suprapune cu programarea financiară 2021-2027, ceea ce permite corelarea dintre măsurile propuse în document, cu obiectivele naționale din domeniul sănătății;</i></p> <p><i>Va fi construit un Centru Medical prevazut cu cabinet medical pentru medicina generală, un cabinet stomatologic, un cabinet medical pentru elevii școlii profesionale Perisani, un centru recoltare probe biologice și alte utilități</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Asistenta socială</i> • <i>pondere medie a populației cu nevoi de asistare;</i> • <i>informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat;</i> • <i>administrația locală asigură servicii pentru protecția socială;</i> 	<p><i>Sanatate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>lipsa asistenților medicali comunitari;</i> • <i>lipsa unui Centru de sănătate;</i> • <i>Lipsa unui punct de medicină veterinară.</i> <p><i>Asistenta socială</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>personal insuficient angajat în structurile de resort ale administrației publice locale;</i> • <i>existent un număr relativ mare de persoane vârstnice cu venituri mici</i> • <i>insuficientă implicare a societății civile;</i> • <i>percepere denaturată a scopului asistenței sociale, din partea populației;</i> • <i>inexistența unor servicii adresate persoanelor vârstnice sau/și cu dizabilități (îngrijiri la domiciliu/centre de zi și centre de primire);</i> • <i>lipsa voluntariatului în domeniul serviciilor pentru vârstnici;</i> • <i>lipsa unei cantine sociale;</i> • <i>lipsa locuințelor sociale pentru persoane sărace/ familii tinere care nu au posibilități financiare pentru achiziționarea de locuințe;</i> • <i>lipsa unui centru social (azil) pentru persoane vârstnice aflate în situații care nu le permit să-și asigure serviciile de îngrijire personală și a locuinței;</i> • <i>lipsa unui Centru Multifuncțional în care să fie organizate servicii/activități pentru diferite categorii de persoane defavorizate.</i>

Oportunitati	Constrangeri
<p><i>Sanatate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> linii de finanțare externe și includerea unei linii de buget local în vederea cofinanțării eventualelor aplicații, acțiuni/ activități Va fi construit un Centru Medical prevazut cu cabinet medical pentru medicina generala , un cabinet stomatologic , un cabinet medical pentru elevii scolii profesionale Perisani , un centru recoltare probe biologice si alte utilitati <p><i>Asistenta sociala</i></p> <ul style="list-style-type: none"> construirea și dotarea unui complex social care să cuprindă un cămin-azil pentru bătrânii comunei existența la nivel național, de programe consistente destinate asistenței sociale; dezvoltarea economică a comunei, va permite îmbunătățirea nivelului finanțărilor care vor putea fi atrase la nivel local; posibilitatea înființării unor structuri ale economiei sociale; posibilitatea înființării unui magazin economat; 	<p><i>Sanatate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> costuri ridicate ale serviciilor medicale; legislație fluctuantă în domeniu; <p><i>Asistenta sociala</i></p> <ul style="list-style-type: none"> costurile ridicate pot genera dificultăți în dotarea diverselor obiective de asistență socială care se doresc a fi înființate; sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă

II.5.8. Economia locala

Comuna Perisani, fiind o zona de munte, are o suprafata agricola redusa. Cea mai mare parte a terenurilor este ocupata de vegetatia forestiera si fanetele naturale.

Prin aplicarea legilor de retrocedare o importanta suprafata de teren cu vegetatie forestiera a fost restituita proprietarilor persoane fizice si obstilor de mosneni. Composesoratul reprezentat de obstile de mosneni reprezinta o forma originala de proprietate asupra terenurilor cu paduri si pasuni. Acest mod de proprietate are traditii milenare si a orezentate avantaje incontestabile in ce priveste administrarea acestor terenuri.

In comuna Perisani principalele activitati economice sunt:

- pomicultura
- agricultura
- silvicultura
- cresterea animalelor

- *prestări servicii: transport, constructii, comert cu amanuntul*

*In Perisani, **agricultura** nu a fost cooperativizata, in timpul regimului comunist, deoarece conditiile locale de relief nu au permis formarea unor exploataii mari. Totusi, trebuie remarcat faptul ca, in anii '60, pe teritoriul localitatii s-au infiintat plantatii masive de prun si mar in punctele numite „Volbura” si „Ceir”. In prezent aceste plantatii au imbatranit si productiile de fructe au inceput sa scada simtitor. In compensatie, in ultimii ani, locuitorii comunei si-au infiintat plantatii de pomi fructiferi ce cuprin soiuri altoite.*

*Potentialul **pomicol** al zonei poate fi exploatat prin înfiintarea unor centre moderne de colectare si prelucrare a fructelor.*

Suprafata mica de teren arabil (cca 346 ha) precum si conditiile pedoclimatice specifice nu permit extinderea si diversificarea culturilor agricole. Cele mai raspandite culturi sunt cele de cartof si porumb. Se mai cultiva plantele de nutret si in micile gradinite, din jurul gospodariilor, diverse legume. Recoltele obtinute nu satisfac nevoile locuitorilor zonei cu exceptia cartofului a carui recolta se apropie de necesarul de consum. Cerealele si legumele necesare consumului sunt procurate de la diversi producatori din sudul judetului si celelalte judete ale Olteniei care vin si isi desfac produsele din zona.

Gospodăriile au în proprietate teren agricol, locuitorii practicând o agricultură de subsistentă, ceea ce reprezintă un dezavantaj prin prisma obiectivelor actuale de dezvoltare ale politicii agricole europene.

***Cresterea animalelor** reprezinta cea mai veche si mai importanta indeletnicire a locuitorilor zonei studiate. Dezvoltarea acestei ramuri a agriculturii a fost favorizata de pasunile intinse care asigura pasunatul in timpul sezonului cald si de fanetele naturale si plantele de nutret care, prin cosit, asigura necesarul din sezonul rece. Multi dintre oierii din zona practica, iarna, transhumanta si zonele din sudul Campiei Romane.*

Efectivele de animale, inregistrate la sfarsitul anului 2020 au fost:

Categorie animale	Numar capete
<i>Bovine mari</i>	<i>1274</i>
<i>Oi</i>	<i>14353</i>
<i>Capre</i>	<i>240</i>
<i>Porci</i>	<i>1036</i>
<i>Pasari</i>	<i>5291</i>
<i>Cai</i>	<i>86</i>
<i>Albine</i>	<i>450 familii</i>

Produsele agricole specifice rezultate din cresterea animalelor (carne, lapte, branza telemea, branza de burduf, oua, lana etc) satisfac nevoile localitatii, iar surplusul este comercializat in zonele urbane cele mai apropiate.

***Unitatile de productie** sunt slab dezvoltate si au o importanta redusa. Lipsa unor unitati de productie care sa ofere locuri de munca este o disfunctionalitate evidenta.*

Principalele unitati de productie sunt: o fabrica de lapte „Lovistea”, deschisa in satul Pripoare, cu o capacitate de prelucrare a laptelui de 3000 l/zi, 1 gater, precum si cateva mici ateliere de tamplarie

Un alt segment al economiei locale il constituie **comertul cu amanuntul**, in care isi desfasoara activitatea mai multe societati comerciale, asociatii familiale si persoane fizice autorizate.

Toti agentii economici au ca domeniu de activitate comertul cu amanuntul si au cate unul sau doi angajati.

Trebuie mentionati si micii meseriasi care, pe langa tamplarie, practica si alte meserii si mestesuguri traditionale precum: zidaria, dulgheria, fieraria, jococaria sau ocnfectionarea uneltelor din lemn si a cosurilor de nuiele.

Sectorul serviciilor este inasa, insuficient dezvoltat. Inflorirea acestui sector cu o larga diversificare constituie viitorul atractiei fortei de munca si a calificarii in meserii, respectiv meseriasi specializati si capabili sa deserveasca nevoile populatiei comunei, la un nivel care sa determine stabilizarea populatiei.

Initiativa particulară se manifestă în toate domeniile de activitate (servicii, comert), iar în sfera productiei se rezumă la ateliere de mică productie. Prin utilizarea spatiilor de productie existente se pot dezvolta activitățile mestesugăresti si artizanale, sau se pot diversifica activitățile. Autoritate Publica Locala are in vedere infiintarea unui atelier de arta mestesugareasca in lemn.

Sectorul serviciilor s-ar putea dezvolta prin ridicarea **potentialului turistic** al comunei tinand cont de monumentele arhitecturale existente, peisajele deosebite.

Zona geografica a localitatii perisani este o zona specifica de depresiune intramontana cu un potential turistic natural ridicat. In zona pot fi intalnite peisaje mirifice cu zone depresionare incadrate de culmile semete ale muntilor Negoiiului si relieful muntos spectaculos al Coziei. Mazivul cozia reprezinta una din cele mai interesante siluetestancoase carpatine. Adapostind stancarii ciudate, cetatea aspra a Coziei este o mica bijuterie turistica ce atrage numeroase grupuri de drumeti. Din satul pripoare se poate ajunge la Cabana Cozia, pe un traseu turistic marcat ce urmeaza ca repere punctele: Priboiasa-Varful Omu – Stana La Mocirle – Varful Cozia. Un alt traseu turistic urmeaza traseul Stana La Mocirle – Poarta de Piatra.

O alta zona de perspectiva in privinta dezvoltarii turismului este Valea Topologului (zona Ruda) unde s-ar putea dezvolta o micro-statiune montana datorita peisajului minunat generat de prezenta apei si a padurilor de molid. Deficienta majora a acestei zone este lipsa unei linii de alimentare cu energie electrica.

O zona de o frumosețe aparte este zona satului Pripoare de Jos, zona specifica defileului unde Valea Baiasului si-a creat drum printre Culmea Mamurilor si Masivul Cozia. Locul are si o conotatie istorica deoarece in acest loc ingust al Posadei si-a gasit sfarsitul o mare parte din oastea trufasului rege ungar, Carol Robert de Anjou, dupa cum mentioneaza Cronica pictata de la Viena, istorica batalie din Noiembrie 1330.

In afara resurselor naturale, putem aminti ca obiective turistice ale zonei si bisericile vechi cu valoare deosebita

Analiza SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • <i>potential pomicol ridicat;</i> • <i>potential turistic deosebit (agro/ecoturism, cultural, turism de weekend);</i> • <i>existenta unor obiceiuri, traditii si mestesuguri care pot face obiectul dezvoltarii unor activitati economice la nivel local (produse mestesugaresti, artizanale etc);</i> • <i>existența unei infrastructuri convenabile de comunicații și IT;</i> • <i>amplasare teritorială favorabilă în ceea ce privește accesibilitatea pe cale rutieră;</i> • <i>existenta persoanelor pregătite pentru diferite meserii (comerț, servicii, construcții, turism) prin cursuri de calificare/ specializare</i> • <i>existența agenților economici înregistrați care își au sediul sau punctele de lucru pe teritoriul comunei;</i> • <i>existent unor tradiții antreprenoriale (prelucrarea lemnului, dogăritul, confecții etc);</i> • <i>comerț,</i> • <i>conditii favorabile cresterii animalelor;</i> • <i>promovarea produselor traditionale (branza de burduf si ciupercile de fag) prin participarea la targuri nationale si international in acest domeniu;</i> • <i>există inițiative de revigorare a meșteșugurilor și obiceiurilor tradiționale ale populației;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>existent unor exploatații agricole pe loturi reduse, ceea ce determina un grad scazut de valorificare a produselor;</i> • <i>slaba valorificare a disponibilului de teren agricol din comuna Perisani;</i> • <i>forță de muncă nespecializată și cu mentalități neadaptate noilor cerințe ale pieței muncii;</i> • <i>buget redus al APL, pentru susținerea proiectelor de investiție în resursa umană și a celor de dezvoltare locală;</i> • <i>interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților;</i> • <i>număr redus al investitorilor străini de comună;</i> • <i>ponderea redusă a terenurilor agricole din totalul suprafeței comunei;</i> • <i>strategie neperformantă la nivelul comunei în ceea ce privește stimularea înființării de IMM-uri având ca rezultat nivelul redus de dezvoltare al acestui sector;</i> • <i>număr redus al locurilor de muncă pe piața locală;</i> • <i>experiență redusă/ lipsă de experiență a agenților economici locali, în domeniul de actualitate pentru afaceri - marketing și management;</i> • <i>insuficienta procesare locală a produselor vegetale și animale;</i> • <i>lipsa de motivare de a se angaja a celor care primesc VMG;</i> • <i>migrație masivă a populației active în zone mai dezvoltate ale României și în țări din spațiul european;</i> • <i>lipsa de protecționism a produselor locale;</i> • <i>număr redus de utilaje agricole utili-</i>

	<p>zate în gospodăriile particulare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • scăderea constantă a cererii și ofertei de servicii în plan local; • IMM-urile locale nu sunt încurajate pentru a participa la licitații pentru derularea unor lucrări de investiții locale; • investiții autohtone/ străine în dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, aflate la nivel foarte scăzut; • lipsa unei piețe agroalimentare; • lipsa unui agent economic local specializat în strategii de marketing, care să asigure/ acorde consultanță în domeniu pentru agenții economici prezenți în comună; • diversitatea redusă a domeniilor economice reprezentate de către agenții economici activi pe teritoriul comunei;
Oportunitati	Constrangeri
<ul style="list-style-type: none"> • programe finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune pentru calificare/recalificare/specializare în meserii din domeniile servicii, construcții, agricultură, producție; • existența oportunităților de finanțare a activităților, prin programe în cadrul fondurilor europene; • co-finanțare din resurse guvernamentale a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii rurale, a activităților generatoare de venit, a pregătirii resursei umane; • posibilități de îmbunătățire a infrastructurii de transport prin programele post-aderare în vederea facilitării accesului către agenții economici locali și dinspre aceștia către piețele de desfacere a producției; • posibilitatea dezvoltării agroturismului prin atragerea fondurilor europene pentru construcția pensiunilor; • diversificarea activităților economice, 	<ul style="list-style-type: none"> • instabilitate legislativă, modificarea frecventă a economice, legi stufoase; • politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); • criză economică mondială agravantă a situației economiei europene – multe firme mici și mijlocii s-au închis; • adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă; • capacitate redusă de susținere financiară a modernizării; • management defectuos al piețelor de desfacere; • perpetuarea agriculturii de subsistență; • invadarea pieței interne cu produse agricole ale țărilor beneficiare a unor fonduri substanțiale ale UE în ceea ce privește susținerea sectorului agricol; • condițiile UE dificil a fi îndeplinite de către agenții economici autohtoni, as-

<p><i>în special în sectorul serviciilor;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>existența de terenuri proprietate publică disponibile concesionării/vânzării;</i> • <i>oportunități în înființarea de structuri de consultanță/ informare privind sistemele/ mecanismele de finanțare și creditare a sectorului economic;</i> • <i>promovarea și stimularea asociațiilor agricole în scopul exploatării intensive a terenurilor;</i> • <i>utilizarea tehnologiilor performante;</i> • <i>valorificarea terenurilor agricole degradate și nevaloroase;</i> • <i>cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici activi în domeniul industriei alimentare;</i> • <i>posibilitatea amenajării de trasee de turism ecvestru;</i> • <i>posibilitatea înființării unei baze echitație;</i> • <i>centru prelucrare (uscare, ambalare) și desfacere fructe și ciuperci;</i> • <i>înființare cultură de salcie energetică;</i> 	<p><i>pect care face ca, pentru majoritatea producătorilor agricoli din România, piața UE să fie inaccesibilă;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>insuficientă pregătire în vederea accesării Fondurilor Structurale și de Coeziune;</i> • <i>fonduri străine pentru investiții, relativ scăzute în raport cu necesarul;</i> • <i>cadru legislativ nefavorabil dezvoltării sectorului cercetare-dezvoltare-inovare;</i> • <i>profilul pur agricol al majorității satelor;</i> • <i>munca sezonieră în care este activă majoritatea populației, se desfașoară în special în anotimpurile de primăvară și toamnă;</i> • <i>sistemul de achiziții împiedică câștigarea contractelor de către firmele locale fiind foarte restrictiv</i>
--	---

II.5.9. Administratia publica locala

Aparatul propriu al Primăriei funcționează cu un număr de 16 de angajați, dintre care 12 au studii superioare. Dotările Primăriei sunt la un nivel bun, în inventarul acestei institutii aflându-se 12 calculatoare, 3 laptop-uri, 2 copiator, 1 fax. Siteme de transmiterea a datelor mobiel WI-FI Toate calculatoarele sunt conectate la Internet. Primaria isi desfasoara activitatea intr-o cladire pentru care se au in vedere lucrari de extindere, reabilitare si modernizare.

In vederea acordarii de sprijin si consultanta locuitorilor comunei pentru proiecte in domeniile: agricultura, pomicultura, zootehnie, apicultura, Autoritatea Publica Locala doreste infiintarea unui compartiment specializat in achizitii publice si fonduri guvernamentale si europene.

Comuna este membră a mai multor asociatii cu alte unități teritoriale formate în scopul dezvoltării unor proiecte si activități comune:

- ✓ *Asociatia comunelor din Romania*
- ✓ *Asociatia comunelor din judet*
- ✓ *Asociatia comunelor din Tara Lovistei*
- ✓ *Asociatia de Proprietarilor Topologul-Perisani*
- ✓ *Asocierea in participatiune cu Obstea de Mosneni Bai si Mamuri*
- ✓ *Asociatai De Dezvoltare Intercomunitara Valcea*
- ✓ *Asociatia Sit Natura 2000;*
- ✓ *Certificare ISO 9001 din 2018*

Analiza SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • <i>existenta unui segment de populație pregătit profesional;</i> • <i>existența personalului tânăr cu studii superioare în instituțiile publice;</i> • <i>implicarea activă a instituțiilor publice-Primăria, în problemele comunității;</i> • <i>existenta instituțiilor de bază, protecție civilă și ordine publică;</i> • <i>deschiderea administrației actuale către investiții;</i> • <i>existența spațiului adecvat pentru buna desfășurare a activităților APL;</i> • <i>existența logisticii necesare desfășurării în bune condiții a activității instituțiilor publice</i> • <i>participarea la sesiuni de perfecționare continuă a aparatului APL;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>legislație insuficient cunoscută de către personalul din instituțiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative;</i> • <i>insuficientă comunicare între instituțiile publice;</i> • <i>aplicarea legilor, uneori în moduri diferite, ca urmare a necorelării normelor metodologice;</i> • <i>interpretări eronate privind impozitele și taxele, în unele cazuri;</i>
Oportunitati	Constrangeri
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate;</i> • <i>creșterea autonomiei locale în actul administrativ;</i> • <i>posibilitatea accesării de fonduri guvernamentale și europene pentru organizarea de sesiuni de instruire pe diverse domenii de activitate;</i> • <i>implementarea de proiecte de mediatizare a legislației;</i> • <i>aplicarea principiului transparenței în activitatea instituțiilor publice;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nemulțumiri manifestate de către populație generate de măsurile economice și sociale luate de Guvern;</i> • <i>convulsii sociale;</i> • <i>riscul eșecului în realizarea și finalizarea unor proiecte;</i> • <i>refuzul achitării unor taxe si impozite</i>

III. DIRECTIILE DE DEZVOLTARE SI OBIECTIVELE STRATEGICE ALE COMUNEI PERISANI

Comuna Perisani detine multe resurse care pot actiona ca si un motor generator de dezvoltare locală, dintre care menționăm potentialul deosebit determinat de localizarea acesteia, respectiv distanța aproximativ egală față de municipiul Râmnicu Vâlcea și Sibiu, de masivul Cozia precum accesul rutier bun, dar și de existența unor condiții naturale propice relaxării și agrementului, acestea consacrand localitatea ca zonă rezidențială dar și potrivită turismului de week-end, de vânătoare, agroturismului sau celui cultural. Pentru a atinge însă toate condițiile necesare dezvoltării locale, administrația publică locală trebuie să se folosească de toate pârghiile la îndemână și pentru a asigura condiții de viață de calitate.

În acest sens se poate contura o viziune de dezvoltare a comunei Perisani, înțelegând prin aceasta o imagine inspirată a unui viitor dorit, un scop global și durabil, servind ca fundament pentru procesul de planificare strategică.

Pentru susținerea realizării acestei viziuni, strategia de dezvoltare trebuie să contureze câteva direcții generale de dezvoltare, căi de urmat pentru administrația publică locală și pentru toți factorii care pot contribui la dezvoltarea de ansamblu a localității, astfel încât eforturile acestora să fie unite într-un mod constructiv, respectând principiile de bază ale dezvoltării.

Pornind de la analizele SWOT detaliate anterior, am creat premisele pentru conturarea unui cadru strategic de dezvoltare locală în așa fel încât, pe baza unor direcții generale de dezvoltare care să corespundă domeniilor de sprijin negociate între Guvernul României și Comisia Europeană, să putem fixa acțiuni concrete posibil de realizat la nivel local pe termen mediu și lung.

1. CRESTEREA ACCESULUI LA SERVICII PUBLICE DE BUNĂ CALITATE
2. DEZVOLTAREA SOCIO-CULTURALĂ A LOCALITĂȚII
3. CREAREA CONDIȚIILOR PENTRU DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA SECTORULUI ECONOMIC
4. PROTEJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR
5. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE LA NIVEL LOCAL

Directiile de dezvoltare vor putea fi urmate prin intermediul unor seturi de obiective și a unor acțiuni specifice pentru implementarea fiecăreia dintre ele, pe care le detaliem în continuare.

Directia nr. 1: „Cresterea accesului la serviciile publice de buna calitate”

Obiectivul strategic nr. 1

Reabilitarea și îmbunătățirea infrastructurii rutiere a comunei:

Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere va facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de marfuri și calatori, îmbunătățirea accesului pe pietele regionale, creșterea eficienței activităților economice, reducerea consumului de timp și energie, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive.

De asemenea, va îmbunătăți cooperarea inter-regională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă, prin urmare la o dezvoltare mai rapidă a județului pe ansamblu.

Comuna Perisani are avantajul de a avea acces la un drum național și respectiv județean și de a beneficia de servicii de transport în comun de bună calitate (aspect important având în vedere faptul că localitatea nu are acces direct la calea ferată) prin concesionarea acestui serviciu către operatori privați, însă rețeaua de drumuri comunale se află într-o stare precară, mare parte a acestora nefiind asfaltate ceea ce determină un grad redus de accesibilitate a persoanelor, bunurilor și serviciilor din interiorul comunei către exterior și invers.

În același timp, comuna dispune de un fond forestier și agricol însemnat, infrastructura de acces la aceste exploatare putând fi reabilitată și modernizată pentru crearea condițiilor de dezvoltare a acestor domenii economice, inclusiv pentru punerea în valoare a fondului silvic din punct de vedere turistic.

În urma analizei situației existente, se impun următoarele **acțiuni/proiecte**:

1. Modernizarea, reabilitarea și întreținerea rețelei de drumuri comunale:

Drumurile comunale sunt asfaltate până în prezent, accesibilitatea rutieră fiind, alături de cea de mediu, unul dintre cei mai importanți factori de atractivitate a unei localități. Mai sunt de modernizate unele drumuri satești și ulite de pe raza localității. Spațiul destinat parcarilor este de asemenea deficitar și nu există spații amenajate pentru circulația bicicletelor.

Ca urmare, este necesară întocmirea documentațiilor tehnico-economice pentru pregătirea acestui tip de investiții, pornind cu o expertiză a stării actuale a drumurilor și dimensionarea aproximativă a necesarului de fonduri, concomitent cu identificarea posibilităților de reabilitare din bugetul propriu, prin programe guvernamentale sau din resurse ce pot fi solicitate anual administrației județene.

2. Realizarea aleilor și trotuarelor;

3. Realizarea de piste pentru bicicliști;

4. Amenajarea stațiilor de transport în comun:

În comuna există 8 stații de transport public. Consiliul Local poate lua în considerare includerea lucrărilor de amenajare a acestora într-un proiect mai amplu de reabilitare și modernizare drumuri comunale, sau poate încheia contracte cu agenți economici privați care vor amenaja stațiile în schimbul utilizării acestora în scopul desfășurării unor activități comerciale sau în scopul amplasării unor reclame.

5. Reabilitarea drumurilor de acces către exploatare forestiere și agricole:

Investitiile în acest domeniu depind de forma de proprietate a terenurilor pe care acestea există sau se doresc a fi create.

6. Achiziția unor utilaje multifuncționale de întreținere stradală (curățarea zăpezii, aspirarea frunzelor, maturare, stropire)

Obiectivul strategic nr. 2

Cresterea gradului de protecție și siguranță al locuitorilor:

Măsurile și acțiunile propuse în acest obiectiv specific urmăresc asigurarea condițiilor privind dezvoltarea sistematică a economiei comunei Perisani și îmbunătățirea calității vieții, prin îmbunătățirea accesului la serviciile publice în contextul unei dezvoltări durabile.

În prezent, fenomenul infracțional din România se remarcă prin: complexitate și comiterea unor noi genuri de infracțiuni (criminalitatea informatică, falsurile și pirateria comercială etc.), profesionalizarea și specializarea infractorilor, prezenta faptelor de corupție și amplificarea fenomenului criminalității transfrontaliere. Crima organizată, migrația ilegală, corupția, criminalitatea economico-financiară, tâlhăriile, omorurile la comandă sau în scop de jaf, precum și furturile din avutul public și privat exercită o influență negativă asupra calității vieții cetățeanului și siguranței publice.

O altă măsură de asigurare a protecției cetățenilor comunei Perisani o constituie extinderea și întreținerea sistemului de supraveghere video care va permite monitorizarea unor puncte de interes public bine stabilite în vederea creșterii nivelului de securitate al locuitorilor, a participanților la trafic, ducând însă și la usurarea muncii specifice de detectare a eventualelor infracțiuni și a identi-

ficării făptasilor, prin amplasarea unor camere de supraveghere în punctele de interes cum ar fi institutii publice, scoli, grădinite, străzi si intersecții.

Sistemul de supraveghere video este un instrument eficient de culegere a datelor, de documentare, de stocare si de suport în coordonarea actiunilor fortelor de politie.

Introducerea monitorizării principalelor străzi si intersecții duce la scăderea stării infractionale prin descurajarea potentialilor infractori dar si la reducerea încălcării normelor si regulamentelor privitoare la circulatia autovehiculelor.

De asemenea, instalarea de camere video în apropierea institutiilor de învățământ duce la descurajarea fenomenului infractional si a activităților antisociale în zonele respective.

Cresterea gradului de protectie si siguranță al cetățenilor duce la:

- cresterea gradului de accesibilitate în interiorul comunei;
- cresterea gradului de siguranță a circulatiei;
- reducerea fenomenelor antisociale.

În urma analizei situatiei existente, propunem următoarele măsuri:

1. Instalarea unei rețele de camere de monitorizare

Complementar, se recomandă instalarea unei rețele de camere video în cele mai importante locatii din comună, de asemenea în scopul cresterii gradului de siguranță al locuitorilor, în contextul dezvoltării zonei din punct de vedere turistic si rezidential.

Astfel **actiunile** recomandate in cadrul acestei masuri sunt:

- ✓ Instalarea camerelor de supraveghere în apropierea scolilor si grădinitelor;
- ✓ Supravegherea video a institutiilor publice si zonelor comerciale;
- ✓ Supravegherea cu camere video a intersecțiilor si portiunilor de drum public foarte aglomerate sau cu risc de producere a accidentelor;
- ✓ Campanii de informare si constientizare pentru cresterea capacității locuitorilor de a actiona responsabil în cazul aparitiei unei situatii de urgentă.

Obiectiv strategic nr 3

Dezvoltarea serviciilor de e-administrație

Suținerea digitalizării în beneficiul cetățenilor

Dezvoltarea sistemului on-line implementat prin digitalizarea unor noi servicii

Directia nr. 2: „Dezvoltarea socio-economica a comunei”

Obiectivul strategic nr. 1

Crearea conditiilor de dezvoltare si crestere a calitatii procesului educational:

În comuna Perisani există trei scoli si 4 grădinite.

În ansamblu, există o usoară tendință descrescătoare a numărului de elevi înscriși în cadrul celor trei unități de învățământ scolar, aspect care afectează în mod negativ procesul educational.

Scolile si gradinitile au fost reabilitate in ultimii ani, dar cu toate acestea necesita dotari suplimentare.

Astfel, se recomandă măsuri de îmbunătățire a calității procesului educational prin reabilitarea si modernizarea infrastructurii de învățământ, cresterea eficientei interne a scolilor, reflectată în rata

de cuprindere școlară și în rata de absolvire, îmbunătățirea cadrului de colaborare între unitățile de învățământ implicate și comunitatea din care fac parte, facilitarea comunicării între factorii implicați (directorii de școli, cadrele didactice, reprezentanții administrației publice locale, reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea):

1. Lucrări de întreținere a unităților de învățământ;
2. Crearea unor locuri de joacă pentru prescolari și școlari
3. Continuarea activităților de dotare a unităților cu material didactic și IT, de conectare la internet prin rețele de broadband;
4. Activități de dezvoltarea resurselor umane din învățământ prin implicarea în proiecte inclusiv în parteneriat cu ceilalți actori locali, de exemplu:
 - a) Dezvoltarea și implementarea sistemului de asigurare a calității în școli, inclusiv dezvoltarea/formarea personalului și acțiuni inovative;
 - b) Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și a resurselor umane din unitățile de învățământ din comună;
 - c) Sprijin pentru debut și dezvoltarea carierei didactice pentru profesorii din comună;
 - d) Sprijinirea și dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii;
 - e) Furnizarea serviciilor integrate de orientare și consiliere pentru persoanele expuse riscului de părăsire timpurie a școlii;
 - f) Inițierea și încurajarea parteneriatelor interscolare județene și naționale;
 - g) Înfrățiri cu școli din străinătate și organizarea de schimburi de elevi, profesori, vizite de studiu;
 - h) Crearea unui sistem de recompensare anuală a elevilor cu performanțe deosebite, precum și a cadrelor didactice care i-au îndrumat (acordarea de burse sau premii, titluri de excelență, festivități de premiere, publicitate, excursii, tabere);
 - i) Implementarea unui program de constituire de parteneriate între unitățile școlare, în vederea folosirii în comun a resurselor (biblioteci, săli de sport);
 - j) Implementarea unui sistem de susținere a copiilor dotați pentru a nu abandona școala;
 - k) Continuarea parteneriatelor cu Inspectoratul Școlar Județean și participarea în proiecte educaționale.

5. Înființarea/dezvoltarea infrastructurii pentru educația non – formală

-realizarea unui proces educational optim dezvoltării armonioase a personalității copiilor

Activități:

- realizarea documentațiilor tehnico-economice
- achiziționarea de dotări specifice pentru educația non-formală
- susținerea programelor de învățare prin acțiune, învățarea de la egali și activități de voluntariat

6. Înființarea unui centru comunitar pentru învățare permanent

Obiective:-îmbunătățirea accesului la educație pentru adulții dezavantajați

Activități:

- realizarea documentațiilor tehnico-economice
- achiziționarea de dotări specifice
- realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări
- susținerea programelor de învățare pentru învățare permanentă

Obiectivul strategic nr. 2

Dezvoltarea culturală a comunei

În comuna există trei camine culturale reabilitate în ultimii ani. În comună sunt organizate numeroase evenimente locale, dar nu există un ansamblu folcloric sau publicații locale.

Ca urmare, în comună se observă probleme cum sunt o infrastructură și bază materială în declin, resurse financiare insuficiente pentru practicarea și revitalizarea unor obiceiuri și forme de exprimare culturală tradiționale, acces dificil la surse de informare (mass-media, cărți, internet etc.), abandonul practicilor tradiționale în favoarea "modernității".

Măsuri/ acțiuni care pot fi realizate:

1. Punerea în valoare a celor trei cămine prin utilizarea spațiilor acestora pentru activități culturale, extrascolare, de informare și comunicare :
 - a) Înființarea unui Centru multicultural, sau a unui Centru de informare culturală, eventual în cadrul bibliotecii;
 - b) Organizarea de spectacole, festivități, cercuri școlare etc.
2. Consolidarea identității culturale și sporirea sentimentului de apartenență la spațiul social-cultural pentru locuitorii comunei:
 - a) Încurajarea unor manifestări în cadru organizat pentru punerea în valoare a tradițiilor și obiceiurilor locale;
 - b) Reinvierea unor obiceiuri stravechi: „Festivalul Lovistean al iernii” și „Nedeea Lovisteană” – organizată vara.
 - c) Elaborarea unei strategii sectoriale pe probleme de cultură și crearea unui Comitet consultativ pe probleme de cultură;
 - d) Elaborarea unor programe pentru promovarea valorilor culturale locale;
 - e) Participarea la evenimente culturale județene;
 - f) Dezvoltarea de parteneriate educațional – culturale;
 - g) Promovarea rețelelor culturale și susținerea culturii locale existente prin sprijinirea artiștilor locali;
 - h) Promovarea valorilor etno - folclorice în comunitatea locală prin achiziționarea de dotări specifice
 - i) Punerea în valoare a patrimoniului cultural imaterial local

Obiectivul strategic nr. 3**Dezvoltarea serviciilor de asistență sociale și medicale**

În comuna Perisani există un dispensar medical ce găzduiește cabinetul medicului de familie.

În cadrul punctului sanitar veterinar, funcționează un cabinet veterinar cu un medic.

Primăria nu dispune de un serviciu autorizat de asistență socială, serviciile fiind nespecializate. În comuna există 40 someri, 100 de persoane cu dizabilități, dar nu se oferă servicii sau centre dedicate acestor categorii de persoane defavorizate.

Ca atare, sunt necesare atât măsuri de creare și dotare a infrastructurii specifice, cât și organizarea unor activități de consiliere, informare, instruire, calificare, formare, alte forme de asistență pentru persoanele defavorizate.

Astfel, se recomandă măsuri de dezvoltare în această direcție:

1. **Reabilitarea, dezvoltarea și dotarea unităților de sănătate:**
2. **Înființarea unui punct sanitar veterinar**
3. **Încheierea unui parteneriat / protocol pentru înființarea unui laborator de analize medicale în comună**
4. **Dezvoltarea infrastructurii sociale în zona și a activităților de asistență socială**

Având în vedere faptul că sectorul de asistență socială nu este dezvoltat corespunzător, iar în comună nu este reprezentat nici sectorul non-guvernamental acreditat să furnizeze servicii sociale ar trebui luată în considerare construirea și operarea, în cadrul unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, a unui astfel de centru.

Se va urmări în primă fază încheierea unui parteneriat cu autoritățile județene din domeniul asistenței sociale și cu organizații sau asociații cu acest obiect de activitate, dar se recomandă crearea unui serviciu specializat în cadrul primăriei.

În această direcție se recomandă următoarele **actiuni/proiecte**:

- a) Parteneriate cu autoritățile publice și ONG-urile de profil pentru crearea unor programe de stimulare a serviciilor de îngrijire la domiciliu precum și pentru alte activități de asistență;
 - b) Înființarea unui centru pentru persoane vârstnice (de îngrijire, de zi, de locuință temporară);
 - c) Acordarea de materiale de construcție în cazuri speciale;
 - d) Crearea unui serviciu public de specialitate;
 - e) Accesibilizarea trotoarelor și acceselor în instituții pentru persoanele cu handicap.
- 5. Informarea și constientizarea populației sau a unor categorii specifice cu privire la păstrarea și îmbunătățirea stării de sănătate publică, și la prevenirea comportamentelor antisociale**

Actiuni/proiecte recomandate :

- a) Încheierea unor parteneriate cu instituțiile de furnizare a serviciilor sociale în vederea derulării unor campanii de informare și constientizare adresate angajatorilor, pentru schimbarea atitudinilor sociale și a stereotipurilor cu privire la grupurile vulnerabile;
- b) Parteneriate cu autoritățile în domeniu și medicii care profesează în comună pentru realizarea unor campanii privind consecințele consumului de alcool, igiena, sănătatea reproducției, sănătate mintală, accidente și prim ajutor, asistență medicală;
- c) Program de promovare și îmbunătățire a condițiilor igienico-sanitare din instituțiile de învățământ;
- d) Revizuirea regulamentelor de organizare și funcționare a instituțiilor pentru includerea, dacă este cazul, a prevederilor legate de tratamentul egal al angajaților, interzicerea discriminărilor de orice natură (sex, apartenență la grupuri minoritare, rasă, religie, dizabilități etc) și includerea tuturor categoriilor considerate vulnerabile în legislația românească persoane cu handicap, someri de lungă durată, tineri la prima angajare, femei susținătoare ale familiei etc, precum și organizarea unor campanii publice de informare și sensibilizare asupra problematicii abuzului, violentei și a exploatații.

Directia nr. 3: „Dezvoltarea și diversificarea sectorului economic”

Obiectivul strategic nr. 1

Dezvoltarea activității turistice:

În ceea ce privește dezvoltarea turismului, în comuna Perisani trebuie încurajată participarea privată, în special. De aceea, această strategie urmărește punerea în evidență a posibilităților pe care sectorul privat le are pentru a putea contribui la dezvoltarea pe ansamblu a comunei.

1. Dezvoltarea infrastructurii turistice și a serviciilor conexe

În prezent, în comună este încurajată crearea structurilor de cazare, respectiv a pensiunilor, cabanelor de vânatoare și fermelor agro-turistice autorizate. Pe lângă veniturile semnificative care se aduc astfel bugetului local, va crește atractivitatea comunei pentru investitori determinând dezvoltarea unor activități economice conexe, și se vor oferi locuitorilor condiții mai bune pentru

petrecerea timpului liber, se vor îmbunătăți ofertele pentru turismul de weekend pentru populația întregului județ și a județelor învecinate.

Actiunile care sunt recomandate:

- a) Construirea spațiilor de cazare și de alimentație publică;
Actiuni care au fost demarate și efectuate
-Refacerea infrastructurii de acces la obiectivele turistice și a zonei verzi adiacente, trasee turistice Cozia și Făgăraș;
- b) Realizarea unor parcuri în centrul comunei și lângă zonele cu obiective turistice;
- c) Iluminarea și semnalizarea obiectivelor turistice;
- d) Participarea la târguri Naționale și Internaționale pentru promovarea produselor agro-alimentare din zona;
- e) Construirea și promovarea unei imagini sau a unui brand local (branzeturi locale)
- f) Reabilitarea mobilierului urban;

2. Promovarea potențialului turistic:

Se recomandă crearea unui pachet de promovare a potențialului turistic al comunei prin colaborarea cu agenții de turism, asociații și fundații, alte autorități publice, pentru următoarele categorii de turism:

Turismul de agrement: datorită existenței pădurilor, masivului Cozia și cursurilor de apă, există resurse pentru activități de agrement.

Agroturismul: datorită cadrului natural și activităților agricole specifice se poate dezvolta acest tip de turism, în special prin amenajarea fermelor de subzistentă și autorizarea acestora ca ferme agroturistice.

Turismul cultural-religios: Monumentele de cult reprezintă un potențial turistic important, acestea fiind deja semnalizate prin placute informative. Pot fi puse în valoare prin lucrări de îmbunătățire a accesului și de amenajare peisagistică a locațiilor, și pot fi incluse în circuite turistice mai ample, la nivel regional.

Actiunile care sunt recomandate:

- a) Reabilitarea clădirilor și a obiectivelor cu valoare de patrimoniu;
- b) Realizarea unor parteneriate pentru punerea în valoare a patrimoniului moștenit;
- c) Dezvoltarea unor pachete turistice „de sfârșit de săptămână” prin organizarea și promovarea unor evenimente specifice, de exemplu oferte culinare, muzică specifică, organizarea unor acțiuni sau evenimente atractive;
- d) Dezvoltarea ecoturismului prin parteneriate cu Parcul Național Cozia și comunele învecinate;
- e) Extinderea rețelei de panouri stradale pentru marcarea obiectivelor turistice și a marcării intrărilor în comuna;
- f) Realizarea unui studiu privind potențialul turistic al zonei și posibilitățile de dezvoltare turistică a zonei și pentru identificarea și promovarea unor produse turistice;
- g) Realizarea unor materiale de promovare a ofertei turistice, prin tipărituri (cataloage, albume, broșuri, pliante, reviste), promovarea prin mass-media, prin pagină web, participare la târguri și expoziții de profil și orice alte mijloace adecvate;
- h) Colaborare cu tur-operatorii din județ pentru realizarea unor pachete turistice atractive și promovarea ofertei turistice locale.

Obiectivul strategic nr. 2

Dezvoltarea agriculturii

1. Măsuri de valorificare a potentialului pomicol si al altor culturi

- a) Programe de formare profesionale pentru agricultori**
- b) Infiintare centru de informare si asitenta pentru agricultori**
- c) Infiintare linie pentru procesare fructe uscate**
- d) Implementarea de programe pentru sprijinul sectorului zootehnic**

În primul rând, tinând cont de potentialul pomicol insuficient exploatat al zonei, este necesară crearea unuia sau mai multor centre de colectare, sortare, prelucrare si desfacere a fructelor, recomandându-se în acest fel forma de parteneriat public-privat.

De asemenea, trebuie încurajate următoarele tipuri de actiuni aplicabile altor beneficiari decât cei publici, dar care, conjugate cu eforturile realizate de către consiliul local, contribuie la dezvoltarea de ansamblu a agriculturii în localitatea Perisani.

Se recomandă modernizarea exploatatilor agricole, beneficiari fiind persoane fizice autorizate, asociatii familiale autorizate si persoane juridice constituite în conformitate cu legislatia în vigoare, care functionează în domeniul agricol, cu exceptia exploatatilor de subzistentă.

Pentru cresterea valorii adăugate a produselor agricole sunt necesare investitii corporale si necorporale în cadrul întreprinderilor pentru procesarea si marketingul produselor agricole.

Pentru eficientizarea activității agricole si pentru a răspunde cerintelor Politicii agricole Comune, este necesară si restructurarea si transformarea fermelor de semi-subzistentă în exploatatii orientate către piață si înfiintarea si functionarea administrativă a grupurilor de producători.

Se poate incheia un parteneriat strategic cu Statiunea de Cercetare Pomicolă Vâlcea în vederea sprijinirii cultivatorilor de fructe în procurarea materialului săditor de calitate.

2. Măsuri de valorificare a potentialului silvic

De asemenea destinate altor beneficiari decat cei publici, se recomandă încurajarea următoarelor demersuri:

- ✓ Măsuri de crestere a valorii economice a pădurilor prin investitii în pădurile care se supun regimului silvic si pentru care s-au elaborat amenajamente silvice, potrivit legislatiei nationale si care sunt obligatorii (achizitia de material de plantat, lucrări de îngrijire si administrare a arboretelor, lucrări de îmbunătățire a calității solului din pădure, achizitia de masini, utilaje, echipamente si instalatii, gospodărirea pădurilor, inclusiv pentru activitatea de recoltare a produselor forestiere (lemnoase prin metode ecologice)
- ✓ Investitii pentru cresterea valorii adăugate a produselor forestiere - investitii corporale si necorporale în cadrul întreprinderilor pentru procesarea si marketingul produselor forestiere.

3. Masuri privind crearea facilitatilor legate de dotarea cu utilaje performante a operatorilor industriali si agricoli

Investitiile in structuri moderne de afaceri reprezinta un instrument cheie pentru impulsionarea mediului de afaceri regional si local si cresterea gradului de competitivitate al tarii, care poate crea conditii pentru o mai rapida integrare a economiei nationale in economia europeana.

Avand structuri de afaceri moderne, regiunile pot beneficia de avantaje competitive, prin utilizarea resurselor lor specifice, pana acum neutilizate sau subutilizate si mobilizarea intregului potential productiv de care dispun, contribuind astfel la convergenta regiunilor Romaniei su celelalte regiuni ale Statelor membre UE.

Obiectivul specific nr. 3

Diversificarea activităților economice

Sectoarele economice reprezentate în comuna Perisani pot fi dezvoltate și diversificate datorită existenței resurselor necesare - materiilor prime și forței de muncă, dar și spațiilor disponibile. Sectorul agricol fiind predominant, producția obținută din culturi este folosită atât pentru nevoi proprii cât și pentru comercializare. De asemenea, efectivele de animale și existența fondului forestier crează condițiile pentru dezvoltarea activităților de prelucrarea și comercializare a cărnii, laptelui și altor produse, sau a unor ateliere meșteșugărești care utilizează produse animale.

Măsurile recomandate în cadrul acestei direcții sunt:

1. Dezvoltarea facilităților de sprijinire a activităților economice

Se recomandă organizarea unor târguri săptămânale ceea ce ar prezenta un potențial deosebit pentru dezvoltarea activităților comerciale din zonă, întâlnind în același timp și nevoile locuitorilor. Astfel, sunt necesare lucrări de amenajare a spațiilor destinate acestor târguri și promovarea evenimentelor la nivelul județului și regiunii.

Actiuni recomandate:

- a) Parteneriate public-private cu magazine alimentare / supermarketuri / supermarketuri cu renume și angajarea forței de muncă locale;
- b) Amenajări / reabilitări / dotări de spații / structuri de sprijinire cu internet, utilități pentru întreprinzători;
- c) Construirea / amenajarea de piețe agroalimentare (fixe sau mobile) cu producători locali, modernizarea și diversificarea celor existente;
- d) Crearea unui centru de informare pentru investitori;
- e) Amenajarea unui centru expozițional și organizarea de târguri tematice.

2. Identificarea și stimularea unor noi afaceri în mediul rural

Contextul socio-economic actual care caracterizează comuna Perisani permite identificarea unor posibile noi afaceri pe care Primăria le poate populariza prin intermediul paginii de internet sau prin alte mijloace aflate la dispoziția sa, iar în funcție de condițiile concrete, instituția poate oferi facilități pentru întreprinzători / investitori, inclusiv de ordin fiscal.

Astfel, se recomandă înființarea unor unități de întreținere și reparații mecanice destinate utilajelor diverse aflate în proprietatea agenților economici activi din agricultură.

Pentru deservirea populației comunei, dar și a agenților economici activi în vederea sustinerii unei dezvoltări durabile a acestora, este nevoie de diversificarea sectorului de prestări servicii, așa cum sunt serviciile bancare, notariale etc.

Necesitatea este cu atât mai semnificativă, cu cât nevoia agenților economici de a atrage resurse financiare este mai mare în contextul oportunităților de finanțare oferite în perioada actuală prin programul de dezvoltare rurală sectorului privat din mediul rural, în cadrul cărora condițiile de cofinanțare și de rambursare a cheltuielilor eligibile pot implica necesitatea unor credite sau împrumuturi bancare.

Actiuni recomandate:

- a) Modernizarea și dotarea corespunzătoare unor spații destinate târgurilor;
- b) Crearea spațiului și înființarea unui notariat;
- c) Înființarea unui service auto și a unui atelier reparații tractoare și mașini agricole;
- d) Înființarea unor stații de motorină, benzină, uleiuri, piese;
- e) Înființarea unui atelier de procesare cheresterea;
- f) Înființarea unui atelier de producție obiecte de artizanat din lemn;

- g) *Înfiintarea unui atelier pentru materiale de constructie din lemn;*
- h) *Înfiintarea unui atelier de cizmărie;*
- i) *Înfiintarea unui atelier de pielărie.*

3. Dezvoltarea capitalului uman

Pentru a asigura resurse umane calificate care să susțină procesul de dezvoltare locală a comunei din punct de vedere economic, considerăm necesară stimularea unor măsuri de instruire, calificare sau formare a cetățenilor comunei - a tinerilor sau altor persoane care renunță la activitatea în agricultura de subsistentă.

Astfel, se propune colaborarea cu AJOFM Vâlcea și cu organizații non-profit acreditate pentru organizarea anumitor cursuri de formare și reconversie, inclusiv în domeniul turismului. Pentru accesarea unor fonduri europene, se propune înfiintarea unui centru de formare și calificare a resurselor umane la nivelul comunei sau în cooperare cu localități învecinate.

Actiuni recomandate:

- a) *Realizarea de anchete de către parteneri în vederea stabilirii necesarului de informare, formare și reconversie profesională astfel încât să se răspundă nevoilor de pe piața muncii;*
- b) *Organizarea unor cursuri de reconversie profesională pentru persoanele active neocupate;*
- c) *Organizarea unor cursuri pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale;*
- d) *Organizarea unor cursuri de perfecționare și formare profesională pentru populația activă implicată în activități non-agricole;*
- e) *Solicitarea unor finanțări prin structura partenerială administrație publică - ONG în cadrul POS Dezvoltarea Resurselor Umane, prin Fondul Social European;*
- f) *Organizarea unor cursuri destinate fermierilor de subsistentă pentru a-i orienta spre alte activități;*
- g) *Organizarea de sesiuni/ campanii de informare cu privire la oportunitățile pentru toate aspectele legate de domeniul agricole (subvenții, programe de dezvoltare rurală, condiții de eligibilitate pentru primirea de diverse plăți, prezentare de modele de bună practică, asigurarea unor programe de schimburi de experiență etc.);*
- h) *Organizarea de cursuri de formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe pentru beneficiari persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare. Furnizorii acțiunilor de formare profesională precum și al acțiunilor de informare și difuzare a cunoștințelor sunt entități publice, sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și/sau informării și difuzării de cunoștințe;*
- i) *Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru fermieri în vederea restructurării și îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora, consultanță furnizată de entități publice sau private selectate;*
- j) *Instruirea și formarea furnizorilor de servicii eco-turistice și a ghizilor montani din rândul comunităților locale;*
- k) *Formarea profesională a resurselor umane din domeniul turismului;*
- l) *Parteneriate cu centrele de formare pentru organizarea de cursuri de calificare și recalificare pentru persoanele beneficiare ale Legii 416, privind venitul minim garantat;*
- m) *Realizarea unui studiu privind tendințele prezente pe piața muncii în vederea corelării acestora cu oferta, precum și cu ofertei educationale a instituțiilor de învățământ;*
- n) *Organizarea de întâlniri cu reprezentanții mediului de afaceri pentru prezentarea facilităților prevăzute în Legea nr. 76/2002, în ceea ce privește angajarea de personal din rândul somerilor sau al persoanelor care mai au 3 ani până la pensionare;*
- o) *Organizarea unui târg local de oferte de muncă în parteneriat cu A.J.O.F.M.*

Directia nr. 4: „Protejarea mediului inconjurator”

Strategia locala trebuie sa urmareasca realizarea urmatoarele directii de dezvoltare:

1. **Construirea rețelei de canalizare pentru deservirea tuturor consumatorilor casnici si industriali;**
2. **Implementarea unor masuri de management al apelor subterane si de suprafata;**
3. **Implementare unor masuri de aparare impotriva alunecarilor de teren in zonele predispușe;**
4. **Campanii de informare si constientizare a populatiei.**
5. **Lucrari de regularizare a paraurilor ce tranziteaza COMUNA PERISANI**
6. **Colectarea selectiva a deseurilor menajere**
7. **Achizitionarea de pubele ecologice pentru institutiile si locuitorii din Comuna Perisani**
8. **Iluminat ecologic**
9. **Dotari pentru interventii in caz de situatii de urgenta**
10. **Anveloparea termica a institutiilor publice**
11. **Sisteme solare de incalzire a institutiile publice**
12. **Informari privind utilizarea de tehnologii nepoluante conform standardelor europene**
13. **Impadurirea terenurilor degradate**
14. **Construirea statiilor electrice de incarcare a acumulatorilor de la autoturismele ecologice**
15. **Realizarea de parcuri fotovoltaice de obtinerea energiei electrice regenerabile**

Obiectivul strategic nr. 1

Crearea unui sistem centralizat de alimentare cu apa si canalizare:

Comuna Perisani are implementat proiectul de alimentare cu apa a gospodariilor, iar pentru canalizare este in faza de atribuire proiect de executie.

Prin asigurarea unui sistem centralizat de alimentare cu apa si canalizare va crește atractivitatea zonei in sensul atragerii de investitii si de potejare a populatiei si a mediului inconjurator impotriva efectelor de orice tip de contaminare a apei potabile prin asigurarea calitatii ei de apa curata si sanogena.

Se recomanda urmatoarele masuri:

- a) **Construirea rețelei de canalizare pentru a asigura accesul tuturor locuitorilor la acestea;**
- b) **Construire statie de epurare;**
- c) **Campanii de ecologizare a cursurilor de apă, în special primăvara, la topirea zăpezilor si începerea ploilor torentiale;**
- d) **Lucrari de regularizare a cursurilor raurilor si panielor in zonele cu potential mare de inundabilitate;**
- e) **Lucrari de stabilizare a terenurilor in zonele unde se produc alunecari de teren;**
- f) **Încheierea unui parteneriat cu Agentia de Protectie a Mediului pentru publicarea pe site-ul Primăriei a informatiilor legate de gradul de poluare a apelor din zonă;**
- g) **Editarea de materiale de informare privind consumul rational de apă, colectarea selectivă a deseurilor, păstrarea cursurilor de apă curate etc;**

Obiectivul strategic nr. 2

Crearea unui sistem de colectare selectiva a deseurilor :

Masurile si actiunile recomandate sunt:

1. **Achizitionarea unor pubele pentru categorii de deseuri;**
2. **Colectare a deseurilor pe categorii;**
3. **Editarea de materiale de informare privind colectarea selectivă a deseurilor;**

4. Actiuni pentru atragerea copiilor si tinerilor în activități cu caracter ecologic, initierea participantiilor în voluntariatul pentru mediu.

Obiectivul strategic nr. 3

Utilizarea energiilor alternative:

Eficiența energetică, utilizarea rațională a resurselor naturale și gestionarea eficientă din punct de vedere economic a echipamentelor constituie cerințe cheie pentru durabilitatea serviciilor publice de utilitate. Cerințele dezvoltării durabile sunt legate de eficiența energetică sporită a clădirilor, mijloace ecologice de transport, iluminat și încălzit, astfel încât sunt prioritare următoarele măsuri pe termen mediu și lung:

- 1. Reducerea pierderilor de energie termică;**
- 2. Introducerea sistemelor ecologice de iluminat și încălzit;**
- 3. Campanii de informare și constientizare a populației.**

Principalele actiuni / proiecte care pot fi promovate de administrația locală în cadrul celor trei măsuri menționate sunt:

- a) *Campanii de informare pentru reabilitarea termică a locuințelor de către populație;*
- b) *Reabilitarea termică a instituțiilor;*
- c) *Auditarea energetică a instituțiilor publice locale;*
- d) *Înființarea unor sisteme de alimentare cu energie electrică prin conversia energiei solare;*
- e) *Introducerea panourilor solare și transformarea instituțiilor publice în clădiri independente energetice;*
- f) *Introducerea iluminatului ecologic stradal și în instituții;*
- g) *Realizarea unui studiu privind potențialul eolian al zonei;*
- h) *Realizarea unui studiu privind introducerea centralelor pe biomasă sau rumegus pentru încălzirea instituțiilor;*
- i) *Campanii de informare și constientizare a populației, în special la lansarea programelor tip „Casa verde”;*
- j) *Implementarea „achizițiilor verzi” în cadrul instituțiilor publice;*
- k) *Campanii de informare a populației referitoare la etichetarea produselor electrocasnice*

Obiectivul specific nr. 4

Conservarea și protejarea cadrului natural

Localitatea dispune de un fond forestier important dar, în pofida potențialului rezidențial și turistic, în comună nu există parcuri amenajate. Caracteristicile reliefului determină riscuri naturale de alunecări și degradări. De aceea, se recomandă următoarele măsuri:

1. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale

Sunt necesare măsuri de realizare a unui management durabil al fondului forestier, de stabilizare a terenurilor degradate și a terenurilor cu risc de alunecare, măsuri de includere a terenurilor în hărți cu zone de risc.

- a) *Regularizarea paraurilor care afectează prin eroziuni drumurile și locuințele de pe raza localității*
- b) *Lucrări de stabilizare a terenurilor supuse alunecărilor;*
- c) *Actiuni de regenerare și conservare a fondului forestier;*
- d) *Împădurirea terenurilor degradate și în curs de degradare;*

2. Valorificarea cadrului natural

Sunt necesare lucrări peisagistice pentru punerea în valoare a cadrului natural și creșterea atractivității comunei. Crearea parcurilor este o măsură care are de asemenea funcții sociale, oferind alternative de petrecere a timpului liber pentru locuitorii comunei, în principal pentru cei tineri.

Actiunile recomandate sunt:

- a) Sprijinirea ONG-urilor pentru derularea de programe și activități dedicate tinerilor din localitate;
- b) Amenajarea unor locuri de agrement / terenuri de sport / spații verzi / parcuri, alternativă de petrecere a timpului liber pentru tineri;
- c) Popularizarea și sprijinirea petrecerii timpului liber prin mișcare în mass-media locală, precum și pe site-ul Primăriei;
- d) Organizarea unor târguri / locuri de desfacere a produselor naturale din zonă.

Directia nr. 5: „Consolidarea capacității administrative la nivel local”

Obiectivul strategic nr. 1

Dezvoltarea resurselor umane din administrație:

Dezvoltarea capacității administrative reprezintă un demers important de modernizare a instituției, care trebuie transformat într-o preocupare continuă.

Instruirea și formarea continuă a personalului din Primărie în domeniile specifice de activitate este de mare importanță mai ales în domeniul managementului proiectelor cu finanțare nerambursabilă.

Pe termen mediu, pe măsură ce contextul economico-social va permite modificarea și extinderea organigramelor primăriilor, este importantă urmărirea creării unui departament specializat în atragerea și utilizarea fondurilor nerambursabile, compus din personal instruit în acest domeniu. Recomandăm pentru atingerea acestui obiectiv implicarea persoanelor deja instruite în domeniu sau a celor care au acumulat experiență practică, atragerea tinerilor absolvenți de studii superioare, colaborarea cu sectorul asociativ, cu instituțiile administrației publice județene.

Având în vedere existența infrastructurii educationale și de sănătate în localitate, considerăm că este oportună și accesarea unor fonduri nerambursabile care să ducă la creșterea capacității administrative a managerilor acestor instituții în special în relația cu administrația publică locală, în scopul creșterii calității serviciilor oferite, în contextul descentralizării.

Actiunile identificate sunt:

1. **Organizarea de cursuri de specializare a funcționarilor implicați în procesul de formulare și implementare a politicilor publice;**
2. **Module de pregătire profesională;**
3. **Training pentru funcționarii publici din administrația publică locală inclusiv pentru reprezentanții autorităților locale în consiliile de administrație ale școlilor;**
4. **Training în domeniul evaluării performanțelor serviciilor publice;**

Obiectivul specific nr. 2

Îmbunătățirea activității de relații publice

Îmbunătățirea unei asemenea activități este esențială și necesită următoarele trei categorii de resurse:

- ✓ Resurse umane care să fie pregătite în domeniul legislației privind transparența actului decizional și liberul acces la informațiile publice. Recomandăm de asemenea organizarea unor întâlniri semestriale cu cetățenii comunei, sub forma unor dezbateri publice cu privire la stadiul investițiilor și măsurile preconizate;